

**ПОВНОВАЖЕННЯ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАДАННЯ ГРОМАДЯНАМ
БЕЗОПЛАТНОЇ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ**

Яворська О.О., студент магістратури ННПП НАВС

Науковий керівник: к.ю.н., доцент кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС Галай В.О.

Запровадження інституту безоплатної правової допомоги у відповідності до стандартів Ради Європи та практики Європейського Суду з прав людини ПАРС розцінюється як важливий інструмент покращення доступу до правосуддя та захисту прав громадян в Україні. Стаття 59 Конституції України гарантує право кожного на правову допомогу та можливість її одержання безоплатно у випадках, передбачених законом.

Право на безоплатну первинну правову допомогу згідно з Конституцією України та Законом України «Про безоплатну правову допомогу» мають усі особи, які перебувають під юрисдикцією України. Безоплатна первинна правова допомога є видом державної гарантії, що полягає в інформуванні особи про її права і свободи, порядок їх реалізації, відновлення у випадку їх порушення та порядок оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів державної влади, посадових і службових осіб.

Місцеві органи публічної адміністрації наділені повноваженнями щодо утворення в установленому порядку установ з надання безоплатної первинної правової допомоги з урахуванням потреб територіальної громади; підготовки і внесення на розгляд ради пропозицій щодо утворення установ з надання безоплатної первинної правової допомоги, вирішення питань про чисельність працівників таких установ, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, надання для їх функціонування необхідних приміщень; забезпечення координації діяльності установ з надання безоплатної первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці; здійснення фінансування установ з надання безоплатної первинної правової допомоги та контролю за використанням коштів такими установами за призначенням; розгляду письмових звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги та надання такої допомоги з питань, що належать до їх компетенції, відповідно до закону; надання роз'яснень положень законодавства та консультацій щодо порядку звернення про надання безоплатної вторинної правової допомоги тощо.

Чинне законодавство передбачає порядок розгляду звернень про надання безоплатної первинної правової допомоги. Звернення про надання одного з видів правових послуг, надсилаються або подаються особами, які досягли повноліття, безпосередньо до центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції. Органи публічної адміністрації у разі письмового звернення осіб про надання будь-якого з видів правових послуг, з питань, що віднесені до їх повноважень, зобов'язані надати такі послуги протягом 30 календарних днів з дня надходження звернення. Якщо у зверненні особи міститься лише прохання про надання відповідної правової інформації, така правова допомога надається не пізніше п'ятнадцятиденного терміну з дня отримання звернення.

Отже, закріплення на рівні закону права громадян на безоплатну правову допомогу свідчить про наближення українського законодавства до загальноприйнятих у демократичному світі стандартів захисту прав людини, а наявність повноважень місцевим органам публічної адміністрації з приводу надання громадянам безоплатної правової допомоги реалізує пріоритетність даних стандартів в Україні.